د کونړ (کنړ) کلي والي
ودانۍ
او وروستۍ زلزله

لیکوال: داکتر معمار حشمت الله اتمر
پیخلیک: وړی / لمریز کال ۱۴۰۲

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ليکي پوهه:

سرليک: د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
ليکوال: داکټر معمار حشمت الله ,, اتمر ،،
اډېټور:
د پخښتۍ ډيزان: داکټر معمار حشمت الله ,, اتمر ،،
خپرندوی:
چاپشمېر: ۲۰
چاپ نېټه: وړی / کال ۱۴۰۷
واټس اپ: ۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸+
برېښنالیک: atmar_hashmatullah@yahoo.com

د چاپ حقوق له ليکوال او خپرندوی سره خوندي دي، بې اخځ ښوونې تړې د ګټې اخيستنې اجازه نه شته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړليک

سرليک **چوپړی**

پښتۍ ۱

بسم الله الرحمن الرحيم ۲

ليکي پوهه: ۳

لړليک ٤

تران (پيل، شروع، بريد) ٥

د يادښتونو له پاره: ۷

د کونړ ولايت:..... ۸

د کونړ معماري: ۹

د معمارۍ ښه ټکي:..... ۲۰

د معمارۍ وران (بد، خراب) ټکي:..... ۳٥

د پای خبرې:..... ٦۸

سر چينه: ۷۱

د چاپ شويو کتابونو ليست ۷۲

د کار لاندې کتابونو ليست..... ۷۸

د وخت او امکان په صورت کې ۷۹

د پښتۍ څټ ۸۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

تړاړ (پیل، شروع، برید):

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ إِجْلَالًا لِقُدْرَتِهِ، وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خُضُوعاً لِعِزَّتِهِ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍوَآلِه .

بې پایه ستاینه او بې حده مننه، د هغه سپېڅلي ذات نه چې د وجود مانۍ او کاینات یې د انساني وجود د تکامل او د انسان له پاره د خپل سپېڅلي ذات او عبادت د حقیقت له پېژندلو پرته جوړ کړل.
هغه د ذات پوهه، عالي، لوړ او ښکلي نومونه دي، او کائناتو د پیدایښت یوه حتمي لامل دی.
عظمت، د ټولې نړۍ موجودیت، د ناڅاپه څخه راوتل، حق د رسیدو جوهر په یوه والي کې د اعتراف، تباهۍ او بې وسۍ یوه له لوړو وسیلو څخه دی.

ګرانو لوستونکو!
دا ځل مې وغوښتل د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزلې تر عنوان لاندې کتاب ولیکم او د خپلو کتابونو مینوالو او لوستونکو سره یې ګډ (شریک) کړم.

زما د کتابونو مېنه وال یوازې معماران او انجنیران نه دي، او نه باید اوسي، نوځکه غواړم ورځ په ورځ په خپلو لیکونو کې توپیر راوړم چې د هرې څانګې مېنه وال په کې ډېر شي، دا کار به ما دېته اړ کړې چې لیکنې مې توپیر و لري او هم به مې مینه وال ډېر شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

پاکه ربه!

زمونږ له پاره خپله لاره بې ستونزې کړه، تر څو مونږ له تا پرته بل څوک و نه وینو او نه یې پېژنو.

زمونږ سره مرسته و کړه تر څو مو په وجود کې د غرور نخښه پاتې نه شي او د اسلام د دین له سپیڅلو بنده ګانو څخه مو و بولي.

- له ټولو دوستانو او ملګرونه چې ما ته یې د سیمې نه مستند انځورونه رالیږلي دي نړۍ مننه، همدا راز ټولو ته د ښې روغتیا او اوږد عمر دعاوې کوم.
- د نظر ټولو خاوندانو او هغه څوک چې دا کتاب لولي په ډېر درنښت هېله کوم چې، خپلې غوښتنې او وړاندیزونه د دې کتاب د بیا کتنې له پاره، زما سره ګډ (شریکه) کړئ.

Whatsapp: 0093799376998

په درنښت

ډاکټر معمار حشمت الله اتمر

(c) ketabton.com: The Digital Library

د یاددښتونو له پاره:

۱- .....

۲- .....

۳- .....

۴- .....

۵- .....

۶- .....

۷- .....

۸- .....

۹- .....

۱۰- .....

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ ولایت:

کونړ ولایت د هېواد یو د ۳۴ ولایتونو څخه دی، چې هېواد په شمال ختیځ کې پروت او د پاکستان هېواد سره ګډه پوله لري، د دې ولایت مرکز اسدآباد (اسعد آباد) دی.

د کونړ ولایت نخشه (نقشه)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ معماري:

د کونړ معماري لکه نورو ولایتونو په ځپړ ډبره ساده اوکلي والي ده، ودانیز توکي (ساختمانی مواد) یې خټه، ډبره (تیږه)، شړ او لرګي دي.

ډبرۍ ودانۍ یې کلا او د کلا دېوالونه نه لري، دا ودانۍ د غونډیو د پاسه جوړې شوې او په سیمې کې نږدې خپل او خپلوان سره په جلا ودانیو کې ژوند کوي، خو په اوارو(هموارو) سیمو کې د پخسو ښکلي کلا ګانې هم شتون لري.

دا ودانۍ یوه پوړې، دوې پوړې او درې پوړلې جوړې شوې دي او په جګو غونډیوو کې تر سترګوکیږي چې د نم او رطوبط نه لرې او همدا راز کولای شوو د ډبرو لرې ځایونو نه، هغه وګورو.

دا ودانۍ په ژمي کې د ښه لمر او رڼا څخه او په دوبي کې د طبعي هوا د جریان نه برخمنې دي.

کوټې ډبرۍ مخ پر لمر او تر مخه یې بالکینونه او برنډې (تراس) تر سترګو کیږي چې د ناستې، کالي وچولو او د طبعت لید له پاره ترې کار اخیستل کیږي.

دا برنډې ډبرۍ په دوېیم او درېیم پوړونو کې تر سترګو کیږي چې سرونه یې پوښلي او د لرګیو ستنو (پایو) په ذریعه کلکې شوې او مخې یې خلاصې دي.

په یوې ودانۍ کې څو کوټې شتون لري او په لاندې پوړ چې د تاکوۍ او یا تهکوۍ په نوم یادېږي د ځارویو د پاره ترې ګټه اخیستل کیږي، ځینې کوټې کوشنۍ او ځینې یې لویې دي، د لویو کوټو په منځ کې د لرګیو ستنې یا پایې هم په کې شتون لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د دې ودانیو دېوالونه د ډبرو، پخسې نه جوړې شوي او په چتونو کې یې لرګي کارول شوي دي، چې دا لرګي د نړدې غرونو او غونډیوڅخه راوړل شوي او بیا په ودانیو کې، کارول شوي دي.
دروازې، کړکۍ او ستنې ټولې د نښترو (ارچې) لرګیړ څخه دي چې په ډېرۍ ودانیو کې تر سترګو کیږي، خو د کړکیو او دروازو پر مخ کوم خاص د غوړ رنګ (رنګ روغني) څخه کار نه دی اخیستل شوی او په طبعي ډول (حالت کې) ترې کار اخیستل کیږي.
د بنسټ (تهداب) سنګ کاری یې دومره ژوره نه ده، همدا راز دا سنګ کاري کومه مساله (مسالح) نه لري او ډېرۍ یې د بنویو سیند (سین) او غونډیو ډبرو نه کار اخیستل شوی کوم چې په نړدې سیمو کې په ډېرۍ اندازه شتون لري، خو په ځینو سنګ کاریو کې لرګي هم تر سترګو کیږي.
دا ډبرې ډېرۍ یې کوشنۍ، غیرې منځمې او خورا بنویې دي کومې چې د ودانیو چارو د پاره ناسمې (نامناسبې) دي.
د سنګ کاریو د پاسه بیا د پخسو دېوالونه بنکاري او په دېوالونو کې د لرګي کړکۍ د خونو د رڼا او لمر ننوتو د پاره ایښودل شوې دي.
په چتونو کې ګرد (ګول) لرګي یا دستک اچول شوي او د پاسه یې لهاړي او په ځینو سیمو کې د دستک د پاسه کوشني لرګی اولښتي هم تر سترګو کیږي چې د هغو د پاسه شړ او ځینې سیمیز وابنه هم اچول شوي دي او بیا وروسته د خاورو اخیړ او یا کاه ګل شوي دي.
د بامونو میل یا میلان (شیب، سلوپ) یوازې او مخې خوا ته ایستل شوی او بامونه ټول د لرګیو ناوې لري.
د ودانیو په مخه یا لید کې کوم اخیړ او همدا راز په ډبرو کار یا سنګ کارۍ کې یې هنګاف هم نه په سترګو کیږي، د خونو د ننه یې اخیړ او ځینو ودانیو کې پر سپره پر اخیړ د سپینو خاورو(ګل سفید) رنګ هم په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکاره توګه تر سره کېږی چې د اخترونو او یا نورو مناسباتو په موخه دا سپین رنګ تازه کېږي.
ځایي معماري د کلونو راهیسي د سیمې نه پیل شوې او د سیمیزو خلکو په ملتیا سره مخته تللې او روانه ده، په دې معمارۍ کې ځایي خلک ونډه لري او د یوه نسل نه بل نسل ته د میراث په توګه پاتې شوې ده.

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د معمارۍ ښه ټکي:

د کونړ (کنړ) په معمارۍ کې لکه د هېواد په نورو سیمو کې ښه ټکي په پام کې نیول شوي او کېدای په راتلونکي کې هم په کونړ او د هېواد په نورو سیمو کې په پراخه توګه په پام کې ونیول شي.
د بېلګې په توګه:
۱ ـ د ودانۍ د ځای ټاکنه (انتخاب) کوم چې د خاورینو او ډبرینو غونډیو په لمنو، په پام کې نیول شوي دي، د دې ټاکنې په پایله کې اوسېدونکي د اضافه ځمکې اخیستنې، نم ځخه په امان او د کور اضافه مصرف یا استفاده شوی اوبه هم د کوشنیو لښتیو په ذریعه د کور نه د باندې او لاندې لویو لښتیو ته لېږدول کېږي.

۲- دا ودانۍ مخ پر لمر په پام کې نیول شوي او په ژمي کې د تودلو د پاره په لرګیو او نورو سوند موادو کې سپما راولي.

۳- دا ودانۍ ښه لید لري او کورنۍ کولای شي لاندې کروندې تر سترګو، وڅاري او د طبیعت ځخه خوند واخلي، ماشومان، ځاروي او کورني مرغان کولای شي په آسانه توګه ببرته خپله لاره و مومي.

۴- دا ودانۍ د سیمې پیدایښت ودانیز توکو (موادو) ځخه جوړې شوي او د ودانولو د پاره یې ډېرو پیسو ته اړتیا نه شته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

۵- دا ودانۍ د کلي او یا نږدو سیمو د خټګرو په مرسته جوړې شوې او د کلي عام خلک یو د بل سره د جوړولو په چارو کې ونډه اخیستې ده.

۶- دا ودانۍ په لږ ځای کې څو پوړه جوړې شوې دي.

۷- د هرې ودانۍ په دوښیم او درښیم پوړونو کې برنډې یا تراسونه لرې چې د اړتیا په وخت کې ترې کار اخیستل کېږي.

۸- د ودانیو بامونه اوار(هموار) دي چې ځینې وختونه د دوبي په موسوم کې د ویده کېدو او ترکاریو وچولو له پاره ترې ګټه اخیستل کېږي.

۹- اوار بامونه د نورو بامونو په پرتله خورا ډېر ولاړ(عمودي) بار وړتیا او په زلزلې کې تر نورو با مونو غوره دي.

۱۰- دا بامونه په کال کې یو ځل او د مني په موسوم کې اخپړ کېږي چې په اخپړ کې د غټو بوسو نه کار اخیستل کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د معماری وران (بد، خراب) ټکي:

۱- د تهدابونو نه ژورتیا
۲- د لاندې پوړ یوه خوا یې اوچته او بله خوا یې لنده ده
۳- په سنګ کاریو او یا ډبرو کارونو کې د ګردو اوښویو ډبرو یا تپړو نه کار اخیستنه
۴- په سنګ کاریو کې د بافت نه په پام کې نیونه
۵- په سنګ کاریو کې د بېلا بېلو(د غره او سیند) کانړو نه کار اخیستنه
۶- په سنګ کاریو کې د مسالې (مصالح) نه شتون
۷- په سنګ کارۍ کې د لرګیو څخه کار اخیستنه، ځکه دا لرګي کېدای شي د باران او لمدېدو په صورت کې لامده او حجم یې ډېر او د وچېدو په وخت کې وچ او حجم یې لږ شي، چې دا په خپله دېوال د انقباض او انبساط سبب ګرځي.
۸- د پخسې دېوالونه د پخسې د اصولو نه پرته جوړونه د بېلګې په توګه:

- د دېوال سور یا بر په پام کې نه نیونه
- د پخسې د یوه کتار د درز د پاسه د ډبرو نه اېښودنه او پخسې ته دوام ورکونه
- د پخسې دېوال په یوې اندازې پورته کونه (جګونه)
- د پخسې د کلکوالي، نه ټسټ کونه
- د پخسې د پاره د هرې خواورې کارونه
- په پخسې کې د بې تجربو کسانو نه، کار اخیستنه

۹- د پخسې دېوال د پاسه د ډبرو یا د تیړو دېوالونو جوړول
۱۰- د لرګیو د بېلابېلو(مختلفو) قطرونو نه کار اخیستنه
۱۱- د چت لرګیو دیوې ثابتې اندازې په پام کې نه نیونه
۱۲- د دېوالونو د پاسه تر پایه پورې د چت د لرګیو، نه اېښودنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

۱۳- د لرګيو څوکي کوم چې د دېوالونه د پاسه دي د ضروري موادو لکه، سوځېدلي موبلاين (موبلايل) او يا تورو تېلو نه غِوړونه
۱۴- د بامونو ناوې د وادنيو مخې ته پرېښودنه
۱۵- د ځمکې ټپک نه په پام کې نيونه
۱۶- د کوټو د برونو(سورونو،عرضونو) د انجنيرۍ د اصولو، نه په پام کې نيونه
۱۷- د بام د وزنونو ډېرېدل، د هر اخېړه سره
۱۸- د کوټو د کونجونو نه تقويه کول په دېوالونو کې
۱۹- د يوه پوړ ستنو(پايو) نه کارونه، يو د بل د پاسه
۲۰- په ستنو کې د ببلابېلو قطرونو نه استفاده کول
۲۱- د چت د لرګيو يا دستکو تر مينځ نه کلکونه
۲۲- د لرګيو د پاسه د لرګيو او يا شړ نه کلکونه
۲۳- په چت کې د اوږدو او لنډو لرګيو نه کار اخيستنه
۲۴- په چت کې يوه خوا(سمت) ته بار ډېرونه
۲۵- په مودو، مودو کې د ودانۍ له پاره نه پاملرنه
۲۶- د ودانيو په جوړولو کې د ودانيزو انجنيرانو نه مشورې نه اخيستنه
۲۷- د انجنيرۍ د نقشو نه درلودل
۲۸- د خاورۍ په اړه ، معلومات نه لرل
۲۹- د پوړونو پورته کول بې له مشورې څخه
۳۰- د عامه نه پوهاوی، حکومتی د ادارو او تلويزيونو له لارې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستی زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانۍ انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

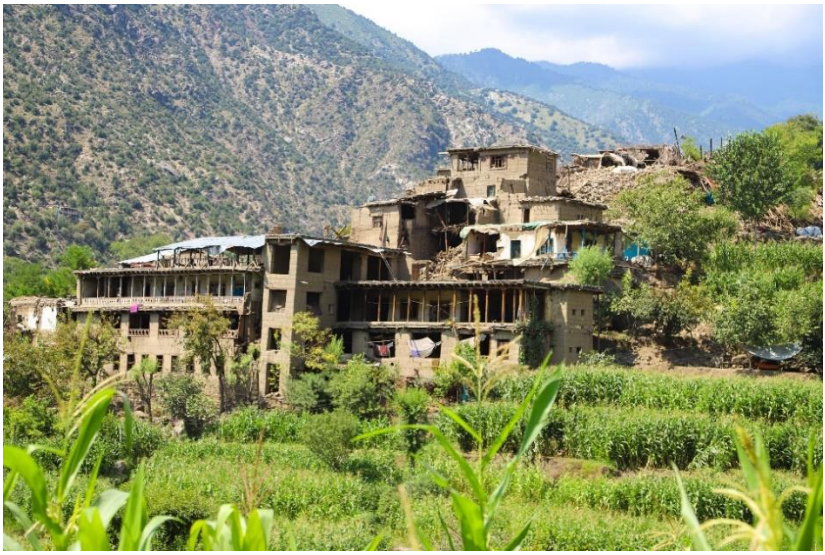

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستی زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پای خبرې:

څرنګه چې خبر یاست د وړې د میاشتې په لسمه نېټه د شپې یوولس بجې او اووه څلوېښت دقیقې، لمریز کال ۱۴۰۴ چې د عیسوي کال د اګست د میاشتې یودېرشمې (د سپټمبر لمړۍ) نېټې سره سمون درلود، زلزلې د کونړ ولایت، ننګرهار او کابل ولایتونه یې ولرزاول چې ژوروالی یې د ۸ نه تر ۱۰ کیلومتره ځمکې لاندې او مرکز یې د جلال آباد ښار د شمال ختیځ په ۲۷ کیلومترۍ کې و.

د دې زلزلې قوت د رېښتر ۵,۵ درجې او د ځینو رسنیود اطلاع پر بنسټ ۶ درجې وو، چې په کونړ او د جلال آباد ځینو سیمو ودانیو ته یې خورا ډېر زیانونه ورسول.

دې زلزلې د ودانیو ویجاړېدو(ورانېدو) پر سېره، مالي لګښتونو، خورا ډېر انساني تلفات هم درلودل چې د ځینو مطوبوعاتو د ویناوو پر بنسټ د مړو شمېر تر ۱۴۵۷ او ټپیانو شمېر تر ۳۳۹۴ کسانو هم ډېر وو، مګر څلور ورځې وروسته د زلزلې نه د امارتي مرستیال ویاند ښاغلي حمدالله فطرت په وینا د مړو شمېر ۲۲۱۷ او د ټپیانو شمېر تر ۴۰۰۰ کسانو(نفر) و هم ډېر وو.

دا زلزله د افغانستان پلازمینه (پایتخت) کابل او همدا راز د پاکستان پلازمینه (پایتخت) اسلام آباد کې احساس شوې او یا یاد ښارونه یې لړزولي دي، همدا راز دا زلزلې ۵ پس لړزې هم درلودې چې یوه یې خورا قوي او د رېښتر ۵,۲ درجې د امریکا د زلزلې سنجوني مرکز (USGS) له خوا ثبت شوې وه، داسې لږ ژورې (کم عمقه) زلزلې تل د ورانیو او ویجاړیو سبب ګرځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

ځرنګه چې پوهيږو کلي والي معماري د وخت په تېرېدو سره د يوه نسل نه، بل نسل ته په مېراث پاتې شوې ده او د کمزوره اقتصاد له وجې دومره رشد يې نه دی کړی چې ودانۍ د عصري او انجنيري علومو پر بنسټ د محلي ودانيزو توکو (موادو) په پام کې نيولو سره ډيزاين او تجربه لرونکو ساحوی انجنيرانو له خوا د هغو نقشو پلی کولو کې وښده واخلی.

دا ودانۍ د محلي، ارزانه ودانيزو تومو (موادو) کوم چې په نړۍ سيموکې په پراخه توګه (اندازه) پيدايښت لري، د ځينو مشرانو او کلي والي خټګرو نظرياتو په پام کې نيولو سره جوړې شوې دي، د انجنيري په لحاظ د ډيزو تېروتنو(اشتباهاتو) سره جوړې شوي دي.

د دې ودانيو ښه او بدو ټکو ته په پورته چوپړو کې پوره معلومات ورکړ شوي او دلته يادونه يې تکرار او لوستل يې د وخت ضايعه بولم، بلکه غوره بولم چې پر نورو راټول شويو معلوماتو رڼا واچوم کوم چې په سيمې کې تر سره شوي يا هم په راتلونکي کې تر سره کېږي.

د ځينو معلومات پر بنسټ په سيمې کې نه معمول، نه آشنا او نسبتآ قيمتی موادو کوم چې د ښاراتو معمارۍ سره ټړون لري يادو سيموته وړل شوي او د هغو څخه ودانۍ د هغو کسانو له پاره کوم چې کورونه يې په يادې زلزلې کې نړېدلي يا ويجاړ شوي دي.

دا مواد سمنټي خښتې يا سمنټي بلوکونه، سمنټ، ګاډرۍ، پخې خښتې، د غره ډبرې (د غره تيرې) اوداسې نور مواد لکه ايزوګام او څادري اسپونو بام ناوې هم ګډ (شامل) دي.

دا مواد لاندې منفي اغېزې لري:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

۱- د نورو سيمې پاتې خلکو، کوم چې په سونتي (سنتي) ودانيو کې ژوند کوې روحيه کمزوري کول (ورانول، خرابول) او هغوی ته سوچ (سودا، تشويش) را منځته کول.

۲- د ښاري ودانيز توکو(موادو) په کليو او باڼدو کې رواج کول .

۳- د سنتي (د پلارونو نه پاتې) معمارۍ کمزوره کول او په اوږد مهاله توګه له منځه وړل.

غوره دا بولم چې د ښاري موادو لږد دې ودرول شي او په عوض کې دې د بدو، منفي او ورانو ټکو په اصلاح کونه کې دې ټول خلک د انجنيرانو په ملتيا اصلاحات راوړل شي او د خلکو يا عامه پوهاوي له پاره دې د کور جوړونې او ښار جوړوني وزارت له خوا د سيمې او محلي ودانيز توکو (موادو) په پام کې نيونې سره ځو ډوله اقتصادي نخشې (نقشې) جوړې او خلکو ته په وړيا ټوګه ورکړل شي، همدا راز د هغوی سره د تجربه لرونکو انجنيرانو په ملتيا سره په جوړونه کې ونډه واخيستل شی او دا پروسه دې د اړونده ښاروالیو، ملي ټلويزيون او نورو محلي تلوېزيونونو په مرسته د عامه پوهاوۍ او رواج له پاره ښکلي برنامې جوړې شي.

په دغو پرنامو کې په پراخه ټوګه د ښو او بدو ټکو په تشريح کولو سره پر ګټو او زيانونو معلومات وړاندې کړل شي، تر څو په راتلونکي کې د ښاري معمارۍ او غير اقتصادي ودانيز توکو(موادو) مخه ونيول شی او دا راز سونتي (سنتي) معماري به لا ښکلي او راتلونکو نوي نسلونو ته د اصلاحاتو سره، پاتي شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

سر چینه:

سیمه ېځې څېړنې (میدانی تحقیقات)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چاپ شویو کتابونو لیست

١. معماری افغانستان
٢. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش شفاخانه ها)
٣. راهنمود طلایي (برای اساتید انستیتوت های تخنیکي و ساختمانی افغانستان)
٤. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد اول
٥. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد دوم
٦. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش اداری)
٧. معماری اصیل شهر کابل (مرادخانی)
٨. معماری شهر کابل (بی بی مهرو)
٩. افغانستان در قرن تکنالوژی
١٠. زونبندی اقلیم و زلزله افغانستان
١١. صدقه جاریه / دنیای انجینری
١٢. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت جلد اول (١٩٩٠ الی ٢٠٢١)
١٣. داستان حقیقی با مقیاس معماری
١٤. فرار از کشور- با تصاویر مستند
١٥. نقش دانشمندان مسلمان در فن معماری و مهندسی
١٦. پخسه در افغانستان
١٧. بنیا نگذاری اولین مساجد توسط افغانها در آسترلیا
١٨. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت جلد دوم (١٩٩٠ الی ٢٠٢١)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

۱۹. منار جام - الهامی برای قطب منار
۲۰. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد سوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۲۱. جام یا کلیان (کلان)
۲۲. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد اول
۲۳. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد دوم
۲٤. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد سوم
۲٥. چېر ته چې قانون نه شته (ګډوډي د افغانستان په معمارۍ کې)
۲٦. مډرنه جوما تونه ,, پخوا او نن ،،
۲۷. هله جور کو (نی پخسه – مقاوم زلزله)
۲۸. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مساجد)
۲۹. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مکاتب)
۳۰. هنر و صنعت چوب در مرادخانی
۳۱. هنر و پیشه حکاکی - زرگری در مرادخانی
۳۲. هیچ (چهل داستان واقعی)
۳۳. معماری اصیل شهر کابل
(تشریح مورخ ۱۷ ماه میزان سال ۱۴۰۱ پوهنتون پولی تخنیک کابل)
۳٤. ۴۰- چهل
۳٥. مجنون او ګلچېن (پښتو ناول)
۳٦. در جستجو (ناول به زبان دری)
۳۷. تفاوت ها تفاوت می آورد (کتاب تصویری)
۳۸. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خیرالله مخدوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

(جلد اول)

٣٩. برف ها آب میشود

٤٠. رسم و تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد سوم

٤١. آرزو و امید (ناول به زبان دری)

٤٢. بودا ښکاري (پښتو ناول)

٤٣. نامنوني ژوي (پښتو ناول)

٤٤. د اسلامي معماریٔ پیل

٤٥. حیوانات شوخ (ناول به زبان دری)

٤٦. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خیرالله مخدوم (جلد دوم)

٤٧. د شپېلۍ مینه (مه ینه) په کچه ګړۍ کې (پښتو ناول)

٤٨. حشمت خان د کلا معماري

٤٩. د افغان الک او آذري جلۍ مینه (پښتو ناول)

٥٠. د وچو ښونه او پارکونو معماري

٥١. د یوې ښونکې مینان په یوه ټولګي کې (پښتو ناول)

٥٢. د ژرنده ګړي ماما مینه (پښتو ناول)

٥٣. په اسلامي نظام کې ودانیز پرمختګ

٥٤. شپنه ادي (پښتو ناول)

٥٥. بې زده کړې پوی (پښتو ناول)

٥٦. د مینې تاو (پښتو ناول)

٥٧. (BIM) په خپله ژبه - په نړۍ کې تر ټولو نوې او ګړندۍ کړنلاره د معمارانو او اېنجینېرانو(انجینرانو) له پاره

٥٨. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خیرالله مخدوم (جلد سوم)

٥٩. سیدو او عیدو - د کوشنیوالي خواږه ملګري (پښتو ناول)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

٦٠. د يوې مياشتې ناوې (پښتو ناول)
٦١. دځاځکو هار (د يوه سړی لنډې کيسې)
٦٢. د کابل ښار اصلي معماري (مراد خانی)
٦٣. کوشنۍ سوداګره (پښتو ناول)
٦٤. د کابل ښار معماري - بې بې مهرو
٦٥. سرغندوی (ناب، مشهور) پوډري
٦٦. ډارونکی سپلاب (پښتو ناول)
٦٧. خواريکښ قاضي (پښتو ناول)
٦٨. د پخوانيو جوماتونو توپير د نن سره
٦٩. د مور وژونکی (قاتل)، (پښتو ناول)
٧٠. د مور مړه (پښتو ناول)
٧١. مجموعه از دروس دينی مولوي صاحب خيرالله مخدوم (جلد چهارم)
٧٢. لېونی ملا (پښتو ناول)
٧٣. ځوان شهيد (پښتو ناول)
٧٤. توده ږمستن (پښتو ناول)
٧٥. نورک اکا (پښتو ناول)
٧٦. غريبک (پښتو ناول)
٧٧. د ژوند خوږې او ترخې (پښتو ناول)
٧٨. الماء [ديارلس کلنه فلسطينۍ انجلی تر نړېدلې ودانۍ (پښتو ناول)]
٧٩. مجموعه از دروس دينی مولوي صاحب خيرالله مخدوم (جلد پنجم)
٨٠. ادبي لښتې / چوب ادبی
٨١. د ښاروالۍ کاريگر (پښتو ناول)
٨٢. د خاورو لاندې ښار (د عينک مسو کان ته څېرمه)
٨٣. شهری زير خاک (نزديک معدن مس عينک)

(c) ketabton.com: The Digital Library

٨٤. ساختمان های کانتینری
٨٥. کانټيني ودانۍ
٨٦. Architecture of Buddist temple in Kabul city
٨٧. ښکلي هوسۍ (پښتو کيسه)
٨٨. خړه بيزو(پښتو کيسه)
٨٩. سور تنور(پښتو ناول)
٩٠. سپين کارغه (پښتو داستان)
٩١. لېونۍ لېوه (پښتو داستان)
٩٢. بندي مرغه (پښتو داستان)
٩٣. بې وخته سېلاب (پښتو ناول)
٩٤. ملا نصرالدين سره د دوکي پايله (پښتو ناول)
٩٥. د پوی بهلول غوره پرېکړه (پښتو داستان)
٩٦. د کابل ښار لمړي ګمرک اداري ودانۍ معماري
٩٧. ناکامه مينه (پښتو ناول)
٩٨. سنګلاخ دره او معماري
٩٩. عشق در کانتینر ها (ناول به زبان دری)
١٠٠. مادل اندازه گیری اسلامی
١٠١. په ګاونډ هېواد کې زړه بايلل (پښتو ناول)
١٠٢. بازی ها وسپورت های محلی مردم افغانستان - جلد اول
١٠٣. منار های غزنی – گذشته و حال
١٠٤. توري چشمي (عينکي) پښتو ناول
١٠٥. د چک ولسوالۍ نه (٩) برجه کلا
١٠٦. د يوې شپې ناوې (بهرنی پښتو ناول)
١٠٧. ښکلا (پښتو ناول)
١٠٨. د نارنج غونډۍ
١٠٩. د چوکي دهقان (بزګر، کروندګر)
١١٠. مشت نمونه خروار

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۱۱. قلعه برگد عبدالاحمد خان
۱۱۲. قلعه بلند کلوله پشته
۱۱۳. منار غزنی الهامی برای منار جام
۱۱٤. د افغانستان تاريخي کلاګانو ته، يوه لنډه کتنه
۱۱٥. د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کار لاندې کتابونو لیست

۱. هنر خطاطی و میناتوری در مراد خانی
۲. هنر کلالی در مرادخانی
۳. بې وخته باران
۴. د ژوند پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وخت او امکان په صورت کې

١. پخسه در افغانستان (به زبان انگلیسی)
٢. تاریخ معماری افغانستان
٣. حویلی های آسمان خراش
٤. ارتباط گذ شته، حال و آینده در معماری
٥. استعداد، سرعت و اقتصاد در معماری افغانستان
٦. شیطان چراغ
٧. خاطره ها

(c) ketabton.com: The Digital Library

Kunar vellage Bildings and the Recent Earthquicke

Written by: Architect PHD Hashmatullah Atmar

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library